

ชื่อการวิจัย	การฟื้นฟูสำนึกท้องถิ่นเพื่อร่วมกันพัฒนาวัฒนธรรมทวารวดีแห่งเมืองโบราณนครไชยศรี
ผู้วิจัย	1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุกูล ชมภูนิช 2. อาจารย์สุพจน์ สุทธิศักดิ์
ผู้ช่วยวิจัย	นายวิศิษ แก้วเอี่ยม

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง การฟื้นฟูสำนึกท้องถิ่นเพื่อร่วมกันพัฒนาวัฒนธรรมทวารวดีแห่งเมืองโบราณนครไชยศรี ได้พบปัจจัยที่ส่งผลให้เมืองโบราณนครไชยศรีเปลี่ยนสภาพเป็นเมืองสมัยใหม่ และลดคุณค่าทางประวัติศาสตร์ลง ได้แก่

1. การใช้ที่ดิน พบว่าประชาชนยุคปัจจุบันใช้ที่ดินในบริเวณเมืองโบราณนครไชยศรีเพื่อการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ การสร้างสถานประกอบการ อาคารพาณิชย์ สถานที่ราชการ สร้างถนนคมนาคม สถานที่ทางศาสนา และสร้างที่อยู่อาศัยอยู่ที่ บริเวณพื้นที่เมืองโบราณ

2. สภาพสังคมและวิถีชีวิตของคนยุคปัจจุบัน ที่ทำให้เมืองโบราณนครไชยศรีถูกทำลายอย่างรวดเร็ว ประกอบด้วยสาเหตุ 9 ประการ ได้แก่ 1) การพัฒนาทางกายภาพภายในเขตเมืองโบราณ โดยไม่ได้ศึกษาถึงผลกระทบที่จะเกิดแก่สภาพแวดล้อม 2) ประชาชนขาดความรู้เรื่องเมืองโบราณ 3) ประชาชนไม่ตระหนักถึงความสำคัญของเมืองโบราณ 4) การบำบัดน้ำเสียที่ไม่ถูกวิธีของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ 5) การสร้างที่อยู่อาศัยและอาคารสถานที่ต่าง ๆ ในเขตเมืองโบราณ 6) การออกโฉนดที่ดินพื้นที่เขตเมืองโบราณให้เป็นสิทธิ์ของเอกชน 7) การไม่ขุดสำรวจทางโบราณคดี 8) การไม่ประกาศให้พื้นที่เมืองโบราณนครไชยศรีเป็นเขตโบราณสถานแห่งชาติ 9) การพัฒนาทางวัตถุตามกระแสของวัฒนธรรมตะวันตก

สำหรับการดำเนินการเพื่อบูรณรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมทวารวดีแห่งเมืองโบราณนครไชยศรี ผู้วิจัยร่วมกับเครือข่ายกลุ่มผู้นำชุมชนในเขตเมืองโบราณฯ ได้ดำเนินการต่าง ๆ ประการ ได้แก่ 1) การจัดตั้งเครือข่ายกลุ่มพัฒนาวัฒนธรรมทวารวดีในจังหวัดนครปฐม) การจัดนิทรรศการและจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่เมืองโบราณนครไชยศรี 3) การบรรยายความรู้เรื่องเมืองโบราณนครไชยศรีแก่ผู้นำชุมชนและประชาชนในเขตพื้นที่เมืองโบราณนครไชยศรี 4) การพัฒนาкул่องซึ่งเป็นแหล่งประวัติศาสตร์) การขอรับบริจาคศิลปวัตถุสมัยทวารวดีจากประชาชนในพื้นที่เมืองโบราณนครไชยศรี 6) การดำเนินการเพื่อบูรณรักษ์พื้นที่แหล่งประวัติศาสตร์ในเขตเมืองโบราณนครไชยศรี